

नेपाल धितोपत्र बोर्ड समाचार

अङ्क २५ तथा २६ (असोज २०७६)
देखि पुस २०७६, २०७६/७७)

नवनियुक्त बोर्ड अध्यक्ष श्री भिष्मराज ढुंगानाज्यूको पदबहाली

अध्यक्षज्यूको मन्तव्य

बोर्डले आ.व. २०७६।७७ असोज देखि पुस मसान्तसम्मको धितोपत्र बजारसम्बन्धी गतिविधि तथा बजारको स्थितिलाई समावेश गरी नेपाल धितोपत्र बोर्ड समाचार, अङ्क २५ तथा २६ प्रकाशन गरेको छ।

बोर्डले आगामी दिनहरूमा पूँजी बजारको स्थायित्व तथा दायरा अभिवृद्धि गर्न गतिशिल ऋणपत्र बजारको विकास, नयाँ धितोपत्र उपकरण तथा औजारहरूको विकास, संस्थागत सुशासन सम्बन्धी व्यवस्थाहरूको परिपालना गराउनका लागि नियमन निकायको क्षमता विकास, ऐन नियम कानूनहरूमा समसामयिक सुधार गर्ने लगायतका विषयहरूमा जोड दिनेछ साथै बोर्डले अध्ययन तथा अनुसन्धानको आधारमा नीतिगत व्यवस्था गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता दिनेछ।

अन्त्यमा बोर्ड तथा धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारमा भएका गतिविधि तथा बजारको अवस्थाको बारेमा सर्वसाधारण तथा सरोकारवाला पक्षहरूसम्म सूचना तथा जानकारी प्रवाह गर्न यस द्वैमासिक प्रकाशनलाई आगामी दिनमा थप सूचनामालक एवं स्तरीय बनाउने प्रतिवद्धता जनाउँदै यस समाचारको तयारी तथा सम्पादन कार्यमा संलग्न कर्मचारीहरूलाई विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

पुस २५, २०७६: नेपाल धितोपत्र बोर्डको सातौँ अध्यक्षको रूपमा श्री भिष्मराज ढुंगाना नियुक्त हुनुभएको छ। नेपाल सरकार, मन्त्री परिषदको मिति २०७६।०९।२१ को निर्णयानुसार नियुक्ती हुनुभएको अध्यक्ष श्री ढुंगानाले मिति २०७६।०९।२५ मा माननीय अर्थ मन्त्री डा. युवराज खतिवडाज्यूबाट पद तथा गोपनीयताको सपथ लिई सोही दिन बोर्डमा पदबहाली समेत गर्नुभयो।

माननीय अर्थमन्त्री डा. युवराज खतिवडाज्यूबाट पद तथा गोपनीयताको सपथ लिनुहुँदै बोर्डका नवनियुक्त अध्यक्ष श्री भिष्मराज ढुंगानाज्यू।

पदबहालीसँगै बोर्डले आयोजना गरेको स्वागत कार्यक्रममा उहाँले सम्पूर्ण कर्मचारीलाई व्यवसायिकता अभिवृद्धि गरी धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजारको विकास विस्तारमा लाग्न निर्देशन दिदै पूँजी बजारको स्थायित्व तथा दायरा अभिवृद्धि, ऋणपत्र तथा डेरिभेटिभ बजारको विकास, प्रविधिमैत्री पूँजी बजारको आवश्यकता, संस्थागत सुशासन सम्बन्धी व्यवस्थाहरूको परिपालना गराउने, नियमन निकायको क्षमता विकास तथा ऐन नियम कानूनहरूमा समसामयिक सुधार गर्ने लगायतका विषयहरूमा जोड दिनुभयो। साथै, बोर्ड अध्यक्षज्यूले उच्चस्तरको कार्य सम्पादन तथा व्यवसायिकताको कदर

यस अंकमा ...

विषय	पेज न.
१. नवनियुक्त बोर्ड अध्यक्षको पदबहाली	१
२. धितोपत्र बजार सुधार तथा विकास गतिविधिहरू	२
३. चालु आ.व. २०७६।७७ मा धितोपत्र बजारको स्थिति	३
४. धितोपत्र बजारसम्बन्धी जानकारी/प्रशिक्षण कार्यक्रम	६
६. लेख (एक्सचेन्ज ट्रेडेड फण्ड (इटिएफ)...)	८
७. बोर्डका सूचनाहरू	११

गर्ने र सोको लागि उपयुक्त वातावरण तयार गर्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै सम्पूर्ण कर्मचारीहरूलाई उच्च मनोबलका साथ जिम्मेवारीपूर्वक कार्य गरी संस्थाको गरिमा अभिवृद्धि गर्न निर्देशन समेत दिनुभयो । अध्यक्ष श्री ढुंगानाज्यूले प्रथम निर्णयको रूपमा नेपाल एसबीआई बैंक लि.को १० प्रतिशत नेपाल एसबीआई बैंक ऋणपत्र २०८६” निष्काशनका लागि स्वीकृति प्रदान गर्नुभयो ।

बोर्डका नवनियुक्त अध्यक्ष श्री भिष्मराज ढुंगानाज्यू पदभार ग्रहण गर्नु हुँदै ।

मोरङ जिल्लाको लेटाङ-४ मा जन्मनुभएका श्री ढुंगानाले नेपाल राष्ट्र बैंकमा ३० वर्षको अनुभव सहित कार्यकारी निर्देशक पदबाट अवकाश प्राप्त गर्नुभएको हो । विदेशी विनिमय व्यवस्थापन, बैंक नियमन तथा सुपरिवेक्षणका साथै पूँजी बजार विज्ञ सदस्य श्री ढुंगानाले वित्तीय क्षेत्र सुधार कार्यक्रममा समेत महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुभएको थियो ।

धितोपत्र बजार सुधार तथा विकास गतिविधिहरू

ट्रस्टी ऐनसम्बन्धी कार्य अगाडि बढाउन तथा सेवा शुल्क (ब्रोकर) र संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व सम्बन्धमा अध्ययन गरी सुझाव पेश गर्न समिति गठन

असोज ६, २०७६: नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को बजेटमा सामूहिक लगानी कोष, शेयर अभौतिकरण र सिडिएससी लगायतको कार्य व्यवस्थित गर्नका लागि ट्रस्ट ऐन तर्जुमा गर्ने भन्ने उल्लेख भएको साथै सोही बमोजिम बोर्डको आ.व २०७६।७७ को नीति तथा कार्यक्रममा धितोपत्र बजारको स्थायित्व तथा दीर्घकालीन विकासका लागि आवश्यक ट्रष्ट ऐनको मस्यौदा गरी नेपाल सरकारसमक्ष प्रस्तुत गर्ने र सरकारमार्फत् विधायन प्रक्रियामा लैजाने भन्ने व्यवस्था रहेको सन्दर्भमा ट्रस्ट ऐनको मस्यौदा सम्बन्धी कार्य अगाडि बढाउन बोर्डका नियमन तथा व्यवस्थापन विभाग हेर्ने कार्यकारी निर्देशकको संयोजकत्वमा पाँच सदस्यीय समिति गठन गरिएको छ ।

यसै गरी मुद्रा तथा पूँजी बजारमा देखिएका प्रवृत्तिहरूको समग्र मूल्यांकन गरी वित्तीय स्थायित्व एवं लगानीका लागि श्रोत व्यवस्थापनसम्बन्धी सुझाव समितिको प्रतिवेदन कार्यान्वयनको लागि नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयबाट प्राप्त पूँजी बजारसँग सम्बन्धित सुझावहरू मध्ये बुँदा नं. ३४ मा NEPSE ले मिति २०७५ कार्तिक २० देखि संचालनमा ल्याएको स्वचालित कारोबार प्रणाली (NOTS) लाई बैंक र सिडिएससीको प्रणालीमा एक महिनाभित्र पूर्णरूपमा आबद्ध गरी संचालनमा ल्याउने र यो व्यवस्था लागू भएपश्चात् धितोपत्र व्यवसायीहरूले लिने सेवा शुल्कमा पुनरावलोकन गर्ने भन्ने उल्लेख भएको, हाल अनलाइन कारोबार प्रणाली शुरु भैसकेको, धितोपत्र कारोवारको दायरा फराकिलो बन्दै गएको र लगानीकर्ताहरूबाट धितोपत्र दलाल व्यवसायीले लिने सेवा शुल्क घटाउनुपर्ने भन्ने गुनासो समेत प्राप्त भएको पृष्ठभूमिमा बोर्ड, नेप्से र धितोपत्र दलाल व्यवसायीले लिने सेवा शुल्क (ब्रोकर शुल्क) का सम्बन्धमा अन्तर्राष्ट्रिय अभ्यास समेत अध्ययन गरी सुझाव पेश गर्न साथै बुँदा नं. ३३ मा उल्लेखित सुझावमा धितोपत्र व्यवसायीहरूले लगानीकर्ता साक्षरता (Investor Literacy) अभिवृद्धि गर्न आफ्नो मुनाफाको कम्तिमा एक प्रतिशत रकम संस्थागत सामाजिक उत्तरदायित्व कोष (Corporate Social Responsibility Fund) मा छुट्टयाई खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था मिलाउने भन्ने उल्लेख भएकोमा सो सम्बन्धमा सुझाव पेश गर्न बोर्डका नीति, अनुसन्धान तथा योजना महाशाखा हेर्ने उप कार्यकारी निर्देशकको संयोजकत्वमा चार सदस्यीय समिति गठन गरिएको छ ।

चालु आ.व. २०७६।७७ को धितोपत्र बजारको स्थिति

आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को प्रथम छ महिनामा नेपालको धितोपत्र बजार समग्रमा मिश्रित रहेको देखिन्छ। समीक्षा अवधिमा धितोपत्रको प्राथमिक बजार र दोस्रो बजारको अवस्था देहाय अनुसार प्रस्तुत गरिएको छ।

आ.व. २०७६।७७ को प्रथम छ महिनामा धितोपत्र प्राथमिक बजारको अवस्था

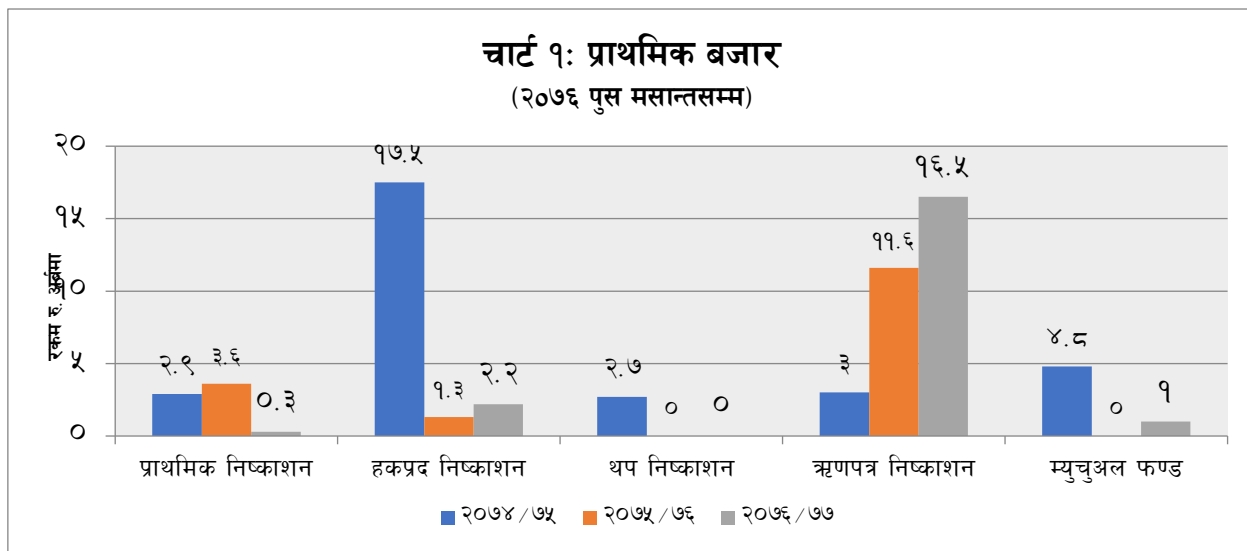
आ.व. २०७६/७७ को प्रथम छ महिनाको धितोपत्रको प्राथमिक बजारको अवस्था मिश्रित रहेको छ। यस अवधिमा बोर्डबाट १६ संगठित संस्थाले रु. २० अर्ब बराबरको सार्वजनिक निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका छन् जुन अघिल्लो आ.व.को सोही अवधिको तुलनामा २१.२ प्रतिशतको बृद्धि हो। समीक्षा अवधिमा सार्वजनिक निष्काशन अनुमतिप्राप्त रकम मध्ये रु. १६.५ अर्ब रुपैयाँ (कुल रकमको करिब ८३ प्रतिशत) ऋणपत्र निष्काशनले ओगटेको छ। नेपाल राष्ट्र बैंकले चालु आ.व.को मौद्रिक नीति मार्फत वाणिज्य बैंकलाई चुक्ता पूँजीको २५ प्रतिशत ऋणपत्र निष्काशन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेसँगै समीक्षा अवधिमा प्राथमिक बजारमार्फत् ऋणपत्र निष्काशनमा बृद्धि आएको देखिन्छ। यस अवधिमा प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशनतर्फ भने गिरावट आएको छ। समीक्षा अवधिमा एक जलविद्युत कम्पनीले करिब रु. ३३ करोड ५१ लाख मूल्य बराबरको निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेकोमा सर्वसाधारणमा केवल सात करोड रुपैयाँ (२१ प्रतिशत) मात्र विक्री भएको थियो। अघिल्लो आ.व.को सोही अवधिमा प्रारम्भिक सार्वजनिक निष्काशनतर्फ नौ जलविद्युत कम्पनी र दुई लघुवित्त गरी कुल ११ संगठित संस्थाले रु. ३ अर्ब ६० करोड मूल्य बराबरको निष्काशन अनुमति प्राप्त गरेका र सबै धितोपत्र सर्वसाधारणले खरिद गरेको देखिन्छ। यसै गरी बीमा तथा लघुवित्त कम्पनीहरूले हकप्रद शेयर निष्काशनमार्फत् पूँजी बृद्धि गरेसँगै समीक्षा अवधिमा हकप्रद निष्काशनमा बढोत्तरी आएको देखिन्छ। यस अवधिमा सात सूचीकृत कम्पनीले रु. २.२ अर्ब मूल्य बराबरको हकप्रद शेयर निष्काशनका लागि अनुमति पाएका छन् जुन गत वर्षको सोही समयवधिको तुलनामा करिब ७० प्रतिशतको वृद्धि हो।

साथै बोनस शेयर दर्तातर्फ समीक्षा अवधिमा ३७ संगठित संस्थाले रु. ११ अर्ब ६० करोड मूल्य बराबरको बोनस शेयर दर्ता गरेका छन् जुन अघिल्लो आ.व.को सोही अवधिको रु. ८ अर्ब ६० करोड मूल्य बराबरको बोनस शेयर दर्ताको तुलनामा ३४.९ प्रतिशतको बृद्धि हो। बोनस शेयर निष्काशन गर्ने सूचीकृत संगठित संस्थामार्फत् बैंक, वित्तीय संस्था तथा बीमा कम्पनीको बाहुल्यता रहेको छ। धितोपत्रको प्राथमिक बजारको अवस्था तालिका-१ तथा चार्ट-१ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका-१

धितोपत्रको प्राथमिक बजार (प्रथम छ महिनामा आधारित)

क्रस	विवरण	आर्थिक वर्ष						परिवर्तन प्रतिशत			
		प्रथम छ महिनामा आधारित (रकम रु. अर्बमा)						संख्याको आधारमा			
		२०७४/७५		२०७५/७६		२०७६/७७		२०७५/७६		२०७६/७७	
संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम		
१	प्रारम्भिक निष्काशन	९	२.९	११	३.६	१	०.३	२२.२	(९०.९)	२४.१	(९१.७)
२	हकप्रद शेयर निष्काशन	३०	१७.५	८	१.३	७	२.२	(७३.३)	(१२.५)	९२.६	६९.२
३	थप शेयर निष्काशन	३	२.७	-	-	-	-	-	-	-	-
४	ऋणपत्र	१	३.०	५	११.६	७	१६.५	४००.०	४०.०	२६६.७	४२.२
५	म्युचुयल फण्ड	४	४.८	-	-	१	१.०	-	-	-	-
	जम्मा	४७	३०.९	२४	१६.५	१६	२०.०	(४८.९)	(३३.३)	(४६.६)	२१.२
	बोनस शेयर	३०	७.५	३१	८.६	३७	११.६	३.३	१६.१	१९.४	३४.९

आ.व. २०७६/७७ को प्रथम छ महिनामा धितोपत्र दोस्रो बजारको अवस्था

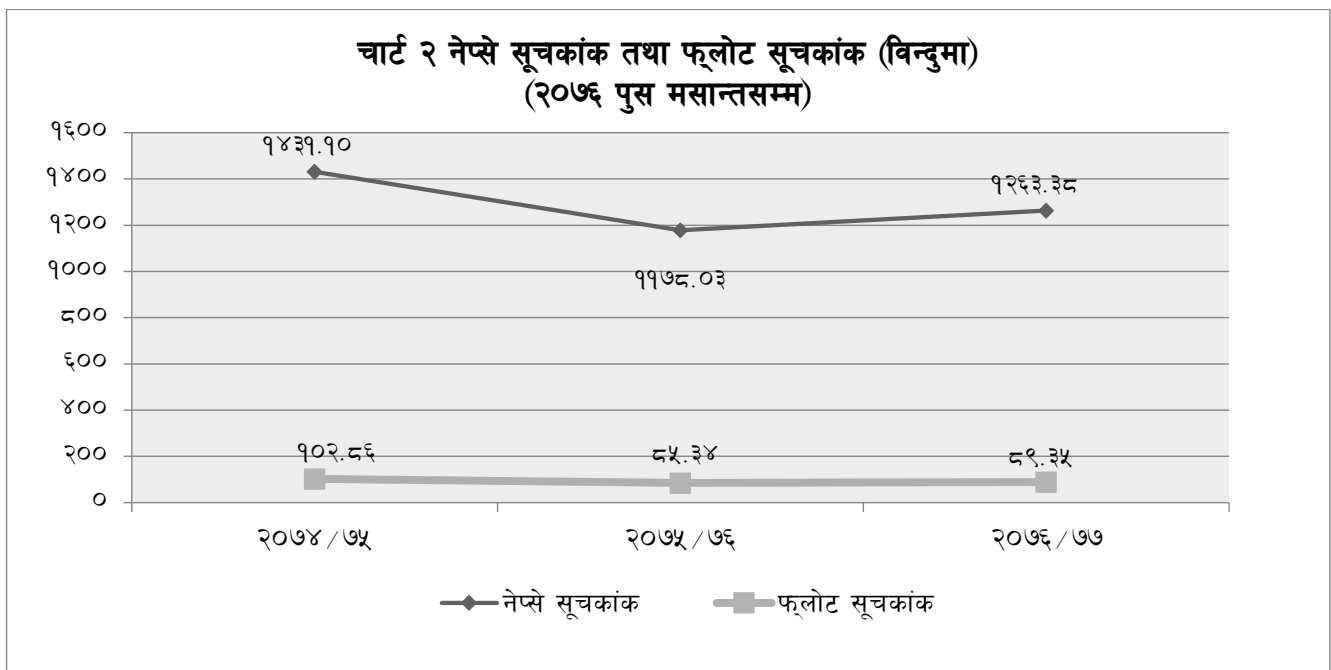
चालु आ.व.को प्रथम छ महिनामा धितोपत्रको दोस्रो बजारको स्थिति मिश्रित देखिएको छ । नेप्सेमा सूचीकृत कम्पनीको संख्यामा वृद्धि आएको छ । चालु आ.व. को प्रथम छ महिनामा उक्त संख्या २१२ पुगेको छ भने सूचीकृत धितोपत्रको आपूर्तिमा पनि करिब ४.९५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । समीक्षा अवधिमा कुल रु. ४७ अर्ब बराबरको धितोपत्रको कारोबार भएको छ जुन गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ७.९५ प्रतिशतले बढी हो । यस अवधिमा १२१ दिन कारोबार हुँदा औसत दैनिक कारोबार रकम रु. ३८.८५ करोड रहेको छ । चालु आ.व.को पुस मसान्तमा धितोपत्र बजारको कुल बजार पूँजीकरणमा वृद्धि भएको छ । यस अवधिमा उक्त पूँजीकरणमा १२.११ प्रतिशतको वृद्धि भई रु. १६१०.६८ अर्ब रहेको छ भने फ्लोट बजार पूँजीकरणमा पनि १.२९ प्रतिशतको वृद्धि भई रु. ५८६.९४ अर्ब रहेको छ ।

२०७६ पौष मसान्तमा नेप्से सूचकांकमा ७.२५ प्रतिशतको वृद्धि आई उक्त सूचकांक १२६३.३८ विन्दु कायम भएको छ भने नेप्से फ्लोट सूचकांकमा पनि ४.७१ प्रतिशतको वृद्धि आई ८९.३५ विन्दु कायम भएको छ । गत आ.व.को पुस मसान्तमा दुवै सूचकांक क्रमशः ११५४.१२ र ८५.९८ विन्दु कायम भएको थियो । धितोपत्र बजारमा डिम्याट खाताको संख्यामा पनि क्रमशः वृद्धि हुँदै गएको छ । यस अवधिमा डिम्याट खाताको संख्या १६ लाख ७ हजार ६ सय पाँच पुगिसकेको छ । हाल दोस्रो बजारमा संस्थागत ऋणपत्रको समेत अनलाइन कारोबार हुन थालेको छ भने ओटिसी बजारमा हुने कारोबार पनि सकारात्मक रहेको देखिन्छ । धितोपत्रको दोस्रो बजारको अवस्था तालिका-२ तथा नेप्से सूचकांक तथा फ्लोट सूचकांकको प्रवृत्तिलाई चार्ट २ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका २							
धितोपत्रको दोस्रो बजारको अवस्था (प्रथम छ महिनामा आधारित)							
क्रस	विवरण	इकाई	आर्थिक वर्ष			परिवर्तन प्रतिशत	
			२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७५/७६	२०७६/७७
१	सूचीकृत कम्पनीको संख्या	संख्या	१९२	२०२	२१२	५.२१	४.९५
२	सूचीकृत धितोपत्रको संख्या	संख्या करोडमा	३३७.२७	३९४.३२	४६१.९	१६.९२	१७.१४
३	धितोपत्रको कारोबार	रु. अर्बमा	७२.४२	४३.५४	४७	-३९.८७	७.९५
४	कारोबार दिन	दिन	११३	१२२	१२१	७.९६	०.८२
५	औसत दैनिक कारोबार रकम	रु. करोडमा	५३.१८	३३.७५	३८.८५	-३६.५४	१५.११

६	कारोबार भएको कूल शेयर संख्या	संख्या करोडमा	१६.६४	१५.४४	१६.५३	-७.२१	७.०६
७	कारोबार संख्या	संख्या	७०४,०४१	५३४,५४४	७७९,७६४	-२४.०७	४५.८७
८	सूचीकृत धितोपत्रको बजार पूँजीकरण	रु. अर्बमा	१६७१.६१	१४३६.६७	१६१०.६८	-१४.०५	१२.११
९	फ्लोट बजार पूँजीकरण	रु. अर्बमा	६५१.४२	५७९.४९	५८६.९४	-११.०४	१.२९
१०	बजार पूँजीकरणमा कारोबारको प्रतिशत	प्रतिशतमा	८.६६	६.०६	५.८४	-३०.०५	-३.७२
११	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बजार पूँजीकरणको प्रतिशत	प्रतिशतमा	६२.५०	४७.४०	४६.४९	-२४.१६	-१.९१
१२	कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा फ्लोट पूँजीकरणको प्रतिशत	प्रतिशतमा	२४.३६	१९.१२	१६.९४	-२१.५१	-११.३८
१३	नेप्से सूचकांक	बिन्दु	१४३१.१	११७८.०३	१२६३.३८	-१७.६८	७.२५
१४	नेप्से सेन्सिटिभ सूचकांक	बिन्दु	३०२.२	२५०.४९	२७४.२९	-१७.११	९.५
१५	नेप्से फ्लोट सूचकांक	बिन्दु	१०२.८६	८५.३४	८९.३५	-१७.०३	४.७१

स्रोत: नेपाल स्टक एक्सचेञ्ज लि.

आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को धितोपत्र बजार सहभागीको अवस्था

२०७६ पुससम्म बोर्डको नियमन दायराभित्र ४४२ संस्थाहरू रहेका छन् जसको विस्तृत विवरण तालिका-३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका ३						
धितोपत्र बजारमा बजार सहभागीको संख्यात्मक अवस्था						
क्र.स.	बजार सहभागी	आर्थिक वर्ष			परिवर्तन प्रतिशत	
		२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७ पुस	२०७५/७६	२०७६/७७ पुस
१	स्टक एक्सचेन्ज	१	१	१	०.०	०.०
२	केन्द्रीय निक्षेप कम्पनी	१	१	१	०.०	०.०
३	धितोपत्र दलाल	५०	५०	५०	०.०	०.०
४	मर्चेन्ट बैंकर	२५	३०	३१	२०	३.३
५	निक्षेप सदस्य	७०	७२	७५	२.९	४.२
६	आस्वा सहभागी	६५	६३	५९	(३.१)	(६.३)
७	सामूहिक लगानी कोष	११	११	११	०	०
८	क्रेडिट रेटिङ संस्था	२	२	२	०	०
९	सूचीकृत कम्पनी	१९६	२१५	२१२	९.७	(१.४)
जम्मा		४२१	४४५	४४२	५.४	(०.६८)

धितोपत्र बजारसम्बन्धी जानकारी/प्रशिक्षण कार्यक्रम

चालु आ.व. २०७६।७७ को छ महिनाको अवधिमा बोर्डले लगानीकर्ता प्रशिक्षण कार्यलाई प्रदेशगत रूपमा सञ्चालन गरेको छ । यस क्रममा सुदूरपश्चिम प्रदेशमा धितोपत्र दलाल व्यवसायी र प्रदेश नं. ५ को बुटवलमा स्टल राखी धितोपत्र बजार तथा नियमन सम्बन्धी जानकारी प्रदान गरिएकोमा उक्त कार्यक्रमहरू देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क) सूचक संस्थाहरूलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन

पुस ९, २०७६: सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण गर्न सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४, सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) नियमावली, २०७३, र सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण (सूचीकृत ब्यक्ति, समूह, वा संगठनको सम्पत्ति वा कोष रोक्का) नियमावली, २०७० तथा सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण निर्देशन, २०७६ मा भएका विभिन्न कानूनी व्यवस्थाहरूमध्ये ग्राहक पहिचान, जोखिम पहिचान, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली, कारोवारको सीमा तथा सोको सूचना प्रवाह लगायतका महत्वपूर्ण विषयहरूको कानूनी परिपालनामा सूचक संस्थाको दायित्व, कानून अनुरूप हुनसक्ने दण्ड तथा आर्थिक जरिवाना सम्बन्धी व्यवस्था लगायतका विषयमा जानकारी गराई कानूनको परिपालनाको अवस्थालाई थप सुदृढ बनाउन आवश्यक देखिएकोले सूचक संस्थाहरूलाई लक्षित गरी बोर्डले समय समयमा विभिन्न अर्न्तकृत्या तथा छलफल जस्ता कार्यक्रम गर्दै आएको छ ।

सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण सम्बन्धी छलफल तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रम नेपालका विभिन्न प्रदेश तथा जिल्लाहरूमा समेत विस्तार गर्दै लान आवश्यक देखिएको पृष्ठभूमिमा मिति २०७६ पौष ९ र १० गते कैलाली जिल्लाको धनगढी र कञ्चनपुर जिल्लाको महेन्द्रनगरमा रहेका धितोपत्र दलाल व्यवसायीको रूपमा रहेको श्री दिपशिखा धितोपत्र कारोवार कम्पनी प्रा.लि.को शाखा कार्यालयका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूकोलागि एक अभिमुखिकरण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिएको थियो । उक्त कार्यक्रम पश्चात सम्पत्ति शुद्धीकरण तथा आतङ्कवादी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी निवारण सम्बन्धी ऐन, नियम र बोर्डको निर्देशनको थप प्रभावकारी पालना हुने बोर्डको विश्वास रहेको छ ।

ख) प्रदेश ५ को राजधानी बुटवलमा धितोपत्र बजार सम्बन्धी जानकारी प्रदान

पुस ९, २०७६: बोर्डले वित्तीय रुपमा साक्षर नभई धितोपत्र बजारमा गरिएको लगानी जोखिमपूर्ण हुने भएकोले लगानीकर्तामा साक्षरताको स्तर अभिवृद्धि गर्न विगतदेखि नै लगानीकर्ता प्रशिक्षण तथा जनचेतना अभिवृद्धि कार्यक्रम तथा विभिन्न संस्थाहरूले संचालन गर्ने प्रदर्शनीहरूमा स्टल राखी धितोपत्र बजार सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि गर्दै आईरहेको सन्दर्भमा बुटवल उद्योग बाणिज्य संघ, रुपन्देहीको आयोजनामा प्रदेश ५ को राजधानी बुटवलमा यही मिति २०७६ पौष ९ देखि २३ सम्म Butwal Trade Fair 2076 मा स्टल राखी करिब १५०० जना सर्वसाधारणहरूमा धितोपत्र तथा बस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी जानकारी प्रदान गरेको छ ।

साथै सो मेलाको अवसरमा मिति २०७६।०९।१२ मा उद्योग बाणिज्य संघ बुटवलको सभाहलमा उद्योगी, व्यवसायी, विद्यार्थी गरी करिब ८० जना सहभागितामा पूँजी बजार सम्बन्धी प्रशिक्षण तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भयो । सो कार्यक्रममा कार्यपत्र प्रस्तुत गर्नुहुँदै बोर्डका निर्देशक श्री नारायण प्रसाद शर्माले शेयर बजारका विभिन्न आयामहरूको सम्बन्धमा जानकारी गराउँदै बुझेर लगानी गरी बजारमा हुने अनेक हल्लाहरूको पछि नलाग्नु लगानीकर्ताहरूलाई सुझाव दिनुभयो ।

बोर्डको स्टलमा धितोपत्र बजारसम्बन्धी जानकारी लिदै सर्वसाधारण लगानीकर्ता ।

एक्सचेन्ज ट्रेडेड फण्ड (इटिएफ) एक चिनारी ।

क) अवधारणा

विकसित धितोपत्र बजारमा एक्सचेन्ज ट्रेडेड फण्ड (इटिएफ) लाई दोस्रो बजारमा कारोबार हुने गरी नविन लगानीको उपकरणको रूपमा विकास गरेको पाइन्छ । यसले लगानी योग्य धितोपत्रहरूको संग्रह पोर्टफोलियो (वा बास्केट) मा भएको सम्पूर्ण धितोपत्रहरूको सामूहिक प्रतिनिधित्व गर्ने गर्दछ । इटिएफको केही विशेषताहरू सामूहिक लगानी कोषसंग मिल्दोजुल्दो देखिन्छ तथापि सामूहिक लगानी कोष भन्दा इटिएफलाई अझ परिष्कृत अवधारणाको रूपमा लिने गरिन्छ । यो बन्दमुखी लगानी कोष भन्ने स्टक एक्सचेन्जमा सूचीकृत गरिएको हुन्छ भने खुल्लामुखी लगानी कोष भन्ने असिमित संख्यामा इकाइहरू जारी गर्न मिल्ने प्रकृतिको हुने गर्दछ ।

श्री अजय ढुंगाना
सहायक निर्देशक
नेपाल धितोपत्र बोर्ड ।

सामान्यतया इटिएफ कुनै सूचकांक(इन्डेक्स) मा आधारित रहेर विभिन्न लगानी योग्य धितोपत्रहरूको समिश्रणबाट तयार पारिने लगानीको उपकरण हो । इटिएफ आफैले कुनै एक कम्पनीको धितोपत्र मात्रको प्रतिनिधित्व गर्दैन, यसले आफ्नो पोर्टफोलियोमा समाविष्ट सम्पूर्ण धितोपत्रको औसत मुल्य जनाउँदछ । जुन सामूहिक लगानी कोषमा भनिने खुद सम्पत्ति मूल्य (NAV) जस्तै हो । इन्डेक्समा आधारित रहेर तयार गरिएको फण्ड हुनाले यसलाई इन्डेक्स फण्ड पनि भन्ने गरिन्छ । यस्तो फण्ड प्यासिभ फण्ड (निष्क्रिय फण्ड) प्रकृतिको हुने गर्दछ जसको कारण यसको व्यवस्थापन खर्च उल्लेखनीय रूपमा कम हुन जान्छ । इटिएफलाई धितोपत्रको दोस्रो बजारमा सुचीकृत गरी निरन्तर कारोबारका लागि उपलब्ध गराइन्छ ।

ख) यसको शुरुवात

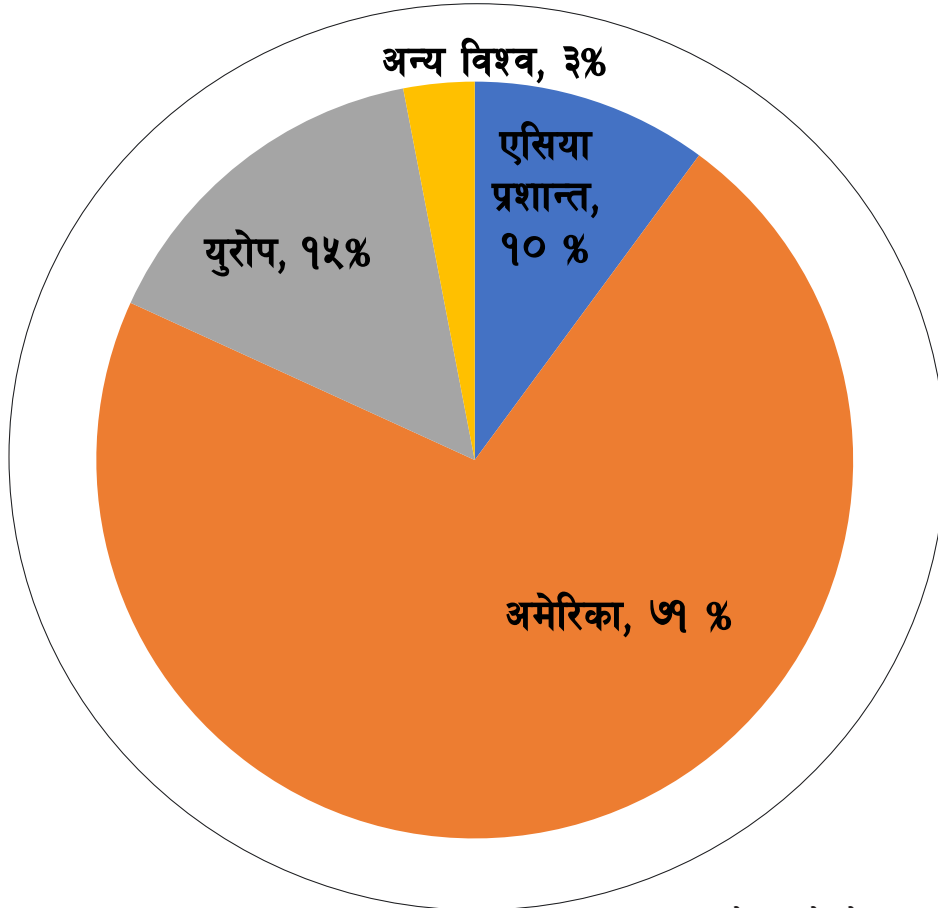
सन १९७० देखि अमेरिकामा केही शेयर दलालले S & P 500 जस्ता इन्डेक्स फण्डको सेवा लगानीकर्ताहरूलाई दिइ सकेका थिए । यसका साथै अमेरिकाको फिलाडेल्फिया स्टक एक्सचेन्ज र अमेरिकन स्टक एक्सचेन्जले संयुक्त रूपमा सन १९८९ मा Index Participation Share (IPS) को शुरुवात गरेका थिए । IPS लाई लगानीकर्ताले रुचि देखाएको भएता पनि सिकागोको मर्केन्टाइल एक्सचेन्जले उक्त IPS विरुद्ध मुद्दा दायर गरे पश्चात अमेरिकाको अदालतले IPS लाई फ्युचर्स कन्ट्र्याकको रूपमा कमोडिटी फ्युचर्स ट्रेडिङ कमिसनबाट नियमन गरिने फ्युचर्स एक्सचेन्जबाट मात्र कारोबार गर्नुपर्ने भनेर फैसला गरे पश्चात सो उपकरण अमेरिकी धितोपत्र बजारमा कारोबार हुन छाडयो । उक्त क्षेप को आधारभूत अवधारणा इटिएफसंग मिल्दो जुल्दो रहेको थियो । यही बीचमा क्यानडाको टोरोन्टो स्टक एक्सचेन्जमा Toronto Index Participation unit (TIPu) लाई मार्च १९९० सूचीकृत भई मार्च ९ मा कारोबार शुरुवात भयो । इक्विटीमा आधारित उक्त TIPu लाई नै विश्वको पहिलो एक्सचेन्ज ट्रेडेड फण्डको रूपमा लिने गरिन्छ । अमेरिकामा भने त्यसको तीन वर्ष पश्चात मात्र इटिएफको शुरुवात भएको हो । यद्यपि बास्केट फण्डको अवधारणामा इटिएफको शेयर कारोबार भने केही वर्ष पश्चात मात्रै शुरु भएको देखिन्छ ।

ग) सम्पत्ति व्यवस्थापनमा इटिएफ

सन १९९५ देखि २००० सम्मको अवधिमा इटिएफको विश्व बजारमा वार्षिक औसत एक सय प्रतिशत भन्दा बढीको बृद्धि देखिए पश्चात इटिएफले विश्व बजारको ध्यान खिचेको थियो । केही अनुसन्धानकर्ताले उक्त समयमा इटिएफमा आएको बृद्धिलाई तत्कालिन समयको डट कम बबलसंग सँगै जोडेर हेरिनुपर्ने धारणा पनि व्यक्त गरेको भेटिन्छ । विश्वमा सन १९९० को दशकबाट प्रचलनमा आएको इटिएफको प्रयोग पछिल्लो समय धितोपत्र बजारमा व्यापक रूपमा हुँदै गएको पाइन्छ । सन २००५ सम्म आइपुग्दा इटिएफको उपकरणगत विविधता र कारोबार रकमले निक्कै ठूलो फड्को मारेको थियो भने इटिएफ मार्फत विश्वभर करिब ३४३ अर्ब अमेरिकी डलर बराबरको सम्पत्ति व्यवस्थापन गरिएको थियो । यद्यपि संयुक्त राज्य अमेरिकामा सन २००८ भन्दा अगाडि कुनै इन्डेक्सलाई ट्र्याक गर्ने बाहेकको इटिएफलाई स्वीकृति दिइदैनथ्यो तर सन

२००८ पश्चात सेक्युरिटीज एक्सचेन्ज कमिसन अमेरिकाले अन्य प्रकृतिका इटिएफहरूलाई पनि संचालन अनुमति दिएको देखिन्छ। तत् पश्चात ऋणपत्र इटिएफ, मुद्रा इटिएफ, कमोडिटी इटिएफ, लिभरेज इटिएफ, गोल्ड इटिएफ जस्ता इटिएफहरू लगानीकर्ताको लगानीको लागि उपलब्ध छन्। इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी फ्याक्टबुकका अनुसार २०१८ को अन्तसम्म आइपुग्दा इटिएफ मार्फत विश्वभर ४.७ ट्रिलियन डलर बराबरको सम्पत्ति व्यवस्थापन भएको छ जसको करिब ७१ प्रतिशत (३.२ ट्रिलियन डलर) हिस्सा अमेरिकाले ओगट्छ।

इटिएफ मार्फत सम्पत्ति व्यवस्थापन

स्रोत: इन्भेष्टमेन्ट कम्पनी फ्याक्टबुक २०१९

घ) इटिएफका फाइदाहरू

एक्सचेन्ज ट्रेडेड फण्डको प्रमुख कार्य भनेको लगानी विविधिकरण गर्नु हो। इटिएफ आधारित हुने इण्डेक्समा एक भन्दा बढी लगानी योग्य धितोपत्रहरू उपलब्ध हुन्छन्। उपलब्ध हुने तिन सबै धितोपत्रमा इटिएफले लगानी गर्ने हुदा उक्त इटिएफमा लगानी गर्ने लगानीकर्ताको लगानी विविधिकरण हुन जान्छ, जसले गर्दा लगानीमा निहित जोखिमलाई कम गर्न मद्दत गर्दछ। जसले गर्दा थोरै रकम मात्रै लगानी गर्ने साना लगानीकर्ताले पनि लगानी विविधिकरणको सिद्धान्त अनुरूप लगानी गर्न सक्दछन्। यसको दोस्रो फाइदा भनेको इटिएफको दोस्रो बजारमा हुने निरन्तर कारोबार हो, जसले गर्दा यसको निरन्तर मूल्य लगानीकर्ताको लागि उपलब्ध हुन सक्दछ। इटिएफले अर्थतन्त्रमा भएको कुनै पनि परिवर्तनको प्रतिक्रिया मूल्य मार्फत तत्काल दिन सक्दछ भने खुलामुखी लगानी कोषले त्यस्तो प्रतिक्रिया दोस्रो बजारमा कारोबार बन्द भैकेपछि ढिलो गरी मात्रै दिन सक्दछ। खुलामुखी सामूहिक लगानी कोष धितोपत्रको दोस्रो बजार बन्द भएपश्चात समायोजित मूल्यमा मात्रै कारोबारका लागि उपलब्ध हुन्छ, जसले गर्दा कारोबार योग्य समयमा धितोपत्रको मूल्यमा हुने घटबढमा लगानीकर्ताले उक्त घटबढको फाइदा लिन पाँउदैनन्। यद्यपि बन्दमुखी लगानी कोषका इकाइहरू दोस्रो बजारमा सुचीकृत भएका हुन्छन् र इटिएफ जसरी नै निरन्तर कारोबार भैरहेका हुन्छन्।

बन्दमुखी लगानी कोषको प्रति इकाइ खुद सम्पत्ति मूल्यसंग दोस्रो बजारको कारोबार मूल्य बीचको अन्तर इटिएफको भन्दा अधिक हुने गर्दछ। जसको अर्थ इटिएफको कारोबार मूल्य बन्दमुखी लगानी कोषको कारोबार मूल्य भन्दा वास्तविक हुन्छ भन्ने हो। यसको एउटा कारण लगानी कोषहरूले आफ्नो खुद सम्पत्ति मूल्यको सूचनाको प्रवाह सामान्यतया साप्ताहिक

वा मासिक वा त्रैमासिक रूपमा मात्रै गर्दछन भने एटिएफले आफ्नो खुद सम्पत्ति मुल्यको सूचनाको प्रवाह दिनहुँ रूपमा गर्ने गर्दछन । यस्तै इटिएफले आफ्नो पोर्टफोलियोमा रहेको धितोपत्रको विवरणको जानकारी हरेक दिन यसका लगानीकर्तालाई दिने गर्दछ । सामान्यतया इटिएफको पोर्टफोलियोमा भएका धितोपत्रहरू विरलै मात्र परिवर्तन हुन्छन । इटिएफ आधारित इन्डेक्समा कुनै धितोपत्र परिवर्तन भएमा मात्रै इटिएफको पोर्टफोलियो धितोपत्र परिवर्तन हुने हुदाँ यो सामूहिक लगानी कोष भन्दा ज्यादा पारदर्शी हुन्छ । जुन इटिएफको अर्को फाइदाको रूपमा लिन सकिन्छ । लगानी कोष तथा इटिएफको सामान्यतया खर्चको रूपमा व्यवस्थापन खर्च, प्रशासनिक खर्च, सुरक्षण खर्च, वितरण खर्च, प्रचार प्रसारणमा खर्च आदि रहने गर्दछन् । सामूहिक लगानी कोष सामान्यतया एक्विटि फण्ड हुने र इटिएफ प्यासिभ फण्ड हुने भएकोले इटिएफको संचालन लागत कम पर्न जान्छ । सामान्यतया यो इन्डेक्समा आधारित रहने हुनाले धितोपत्र छनोटको लागि विज्ञ संचालकहरूको आवश्यकता पर्दैन, धितोपत्र छनोटको लागि अध्ययन अनुसन्धानमा रकम खर्चिनु नपर्ने हुनाले संचालन लागत कम पर्न जान्छ, जसले गर्दा इटिएफको खुद सम्पत्ति मूल्य बढी हुन आउछ जसको प्रत्यक्ष फाइदा लगानीकर्तालाई हुन्छ । यद्यपि पछिल्लो समय विश्वमा सकृय रूपमा व्यवस्थापन गरिएको (एक्विटिभली म्यानेज्ड) इटिएफहरू पनि संचालनमा आएका छन, जसको संचालन लागत निस्कृय इटिएफहरू भन्दा ज्यादा नै हुने गर्दछ ।

खुलामुखी सामूहिक लगानी कोषमा नो-लोड फण्ड (कुनै प्रकारको शुल्क नलाम्ने कोष) भएको अवस्थामा बाहेक, फ्रन्ट इण्ड लोड (खरिद गर्दा लाम्ने शुल्क) वा व्याक इण्ड लोड (बिक्री गर्दा लाम्ने शुल्क) वा एक्जिट लोड (निश्चित समय भन्दा अगाडि नै इकाइ बिक्री गरेमा लाम्ने शुल्क) का अलावा धितोपत्र दलाली सेवा शुल्क समेत लाम्ने गर्दछ । बन्दमुखी लगानी कोषमा र इटिएफमा भने धितोपत्र दलाली सेवा शुल्क मात्र लाग्दछ । यसर्थ नो-लोड फण्ड भएको अवस्थामा बाहेक इटिएफको भन्दा लगानीकोषको एक्पेन्स रेसियो (खर्चको अनुपात) ज्यादा नै आउने गर्दछ । लगानी कोषका इकाइहरू मार्जिनमा कारोबार गर्न र सर्ट सेल (सर्ट पोजिशन) गर्नको लागि बन्देज गरिएको हुन्छ तर सामान्य इक्विटी शेयर जसरी इटिएफका इकाइहरू मार्जिनमा कारोबार गर्न वा सर्ट पोजिशन लिनको लागि बन्देज गरिएको हुँदैन त्यस्तै इटिएफका इकाइहरूमा क्याश मार्केट र फ्युचर्स बीच आर्बिट्रिजको संभावना रहन्छ तर सामूहिक लगानी कोषका इकाइहरूमा त्यस्तो संभावना रहँदैन, यसकारण इटिएफका लगानीकर्ताहरूलाई लगानीको रणनीति तयार पार्दा लगानी कोषका लगानीकर्ताहरूलाई भन्दा ज्यादा विकल्प उपलब्ध हुन्छ । अर्को तर्फ कोष संचालकको पक्षबाट हेर्ने हो भने पनि इटिएफको पोर्टफोलियोमा शेयर, बन्ड, डिबेन्चर आदिको अलावा अप्सन कन्ट्र्याक पनि समावेश गर्न सकिन्छ जुन सुविधा सामूहिक लगानी कोषमा उपलब्ध हुँदैन । यसका अलावा इटिएफलाई बजारको गतिका विरुद्ध हेजिङ गर्न पनि प्रयोग गर्न पनि सकिन्छ ।

ड) दक्षिण एसियामा इटिएफ

भारतमा सन् २००१ मा निफ्टी इन्डेक्समा सूचीकृत ५० धितोपत्रलाई ट्रेड्याक गर्ने गरी निफ्टी बेन्चमार्क एक्सचेन्ज ट्रेडेड स्किम पहिलो इटिएफको रूपमा संचालनमा आएको थियो । त्यसपश्चातका केही वर्ष भारतमा इटिएफको सुस्त बृद्धि देखिएको थियो । सन २००७ मा भारतमा गोल्ड इटिएफ समेत जारी भएको थियो । सन २०१८ को अन्त्यसम्म आइपुग्दा भारतमा इटिएफ मार्फत ८.२८ अर्ब अमेरिकी डलर बराबरको सम्पत्ति व्यवस्थापन गरेको छ । पाकिस्तानको पूँजी बजार विकास रणनीति २०१६ - २०१८ मा पाकिस्तानमा २०१८ को अन्त्यसम्ममा इटिएफ शुरुवात गर्ने उल्लेख गरिएको भएता पनि पाकिस्तानमा २०१९को अन्त्य तिर मात्रै इटिएफ बिक्रीको व्यवस्था गरिएको छ, जुन स्टक एक्सचेन्जमा कारोबार हुन बाँकी नै रहेको छ । श्रीलंकामा पनि पछिल्लो समय इटिएफ संचालनको लागि विभिन्न पहल र तयारी भैरहे पनि हालसम्म संचालनमा आउन सकेको देखिँदैन । लगानीकर्ता र बजारको मागलाई संबोधन गर्दै भारत बाहेकका देशहरूमा इटिएफ संचालनको लागि ती देशका पूँजी बजारका नियमक निकायले आवश्यक आन्तरिक तयारी गरिराखेको देखियता पनि यो क्षेत्रमा सूचीकृत कम्पनीहरूको संस्थागत सुशासनको कमजोर अवस्था, सामूहिक लगानी कोषको महंगो खर्च दर (एक्पेन्स रेसियो), नियमन व्यवधान, चुस्त सुपरिवेक्षणका लागि कमजोर मानव संसाधन, लगानीकर्ताको कमजोर वित्तीय साक्षरताको अवस्था लगायतका व्यवधानले पूँजी बजारमा नयाँ उपकरण ल्याउन अबरोध श्रृजना गरेको आभाष हुन्छ । नेपालको सन्दर्भमा यहाँको धितोपत्र बजारमा यो एउटा नौलो उपकरण हो र यसको स्थापना र संचालनका कानूनी आधारहरूको अभाव छ । सामूहिक लगानी कोष सफलतापूर्वक संचालन गरिसकेको बजारको लागि इटिएफ स्थापना र संचालन गर्ने कानूनी आधारहरू तयार गर्न त्यति जटिल भने छैन । सिमित लगानीका उपकरणहरू मात्रै उपलब्ध भएको बजारमा इटिएफ लगानीकर्ताको लागि अर्को महत्वपूर्ण लगानीको उपकरणको रूपमा स्थापित हुन सक्दछ । इटिएफ संचालनका आधारहरू तयार पारी पूँजी बजारको विकास र बिस्तारको गतिलाई अभि क्रियाशिल बनाउन सकिन्छ ।

बोर्डका सूचनाहरू

सर्वसाधारण लगानीकर्ताहरूको लागि धितोपत्र तथा बस्तु विनिमय बजारसम्बन्धी प्रशिक्षण सञ्चालन हुने सम्बन्धी सूचना ।

बोर्डले विगत वर्ष देखिनै सर्वसाधारण लगानिकर्ताहरूको लागी धितोपत्र बजार तथा बस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गर्दै आईरहेको पृष्ठभूमिमा २०७६ साल माघ महिनाको दोस्रो हप्तादेखि प्रत्येक महिनाको दोस्रो तथा अन्तिम शुक्रबार देहाय अनुरूप निशुल्क प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन हुने हुदाँ इच्छुक सर्वसाधारण लगानिकर्ताहरूलाई जानकारी गराईन्छ । साथै कार्यक्रममा सहभागी हुन देहाय बमोजिमको टेलिफोन नं. वा इमेल ठेगाना मार्फत सम्पर्क गरी आफ्नो नाम दर्ता गराउनुहुन समेत जानकारी गराईन्छ ।

स्थान: नेपाल धितोपत्र बोर्डको सभाहल, जावलाखेल, ललितपुर ।

समय : दिनको १:३० बजे (प्रत्येक महिनाको दोस्रो तथा अन्तिम शुक्रबार)

सम्पर्क टेलिफोन नं. : ०१ - ५५४१०५७, ५५५११६२, ५५४४०७७, ५५५०५११, एक्टेन्सन नं. ३१६

ईमेल ठेगाना : education.training@sebon.gov.np

प्रशिक्षण, रेडियो कार्यक्रम तथा लगानीकर्तासँग प्रत्यक्ष रेडियो संवादसम्बन्धी सूचना ।

बोर्डको स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार बोर्डबाट देहायअनुसार निःशुल्क रूपमा लगानीकर्ता प्रशिक्षण, रेडियो कार्यक्रम र लगानीकर्तासँग प्रत्यक्ष रेडियो संवाद कार्यक्रम संचालन/प्रसारण भईरहेको सम्बन्धित सबैलाई जानकारी गराईन्छ :

१. बोर्डको कार्यालय जावलाखेल, ललितपुरमा प्रत्येक महिनाको दोस्रो र अन्तिम शुक्रबार दिनको २:०० बजे देखि ४:०० बजेसम्म पाक्षिकरूपमा लगानीकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रम । पाक्षिक लगानीकर्ता प्रशिक्षण कार्यक्रममा सहभागिताका लागि बोर्डको फोन नं ०१-५५४१०५७ को साथै अन्य फोन नं. मार्फत नाम टिपाउनहुन इच्छुक सबैलाई अनुरोध छ ।	२. रेडियो नेपाल मार्फत प्रत्येक महिनाको पहिलो र तेस्रो शनिबार बिहान ७.४० देखि ७.५५ सम्म धितोपत्र तथा वस्तु विनिमय बजार सम्बन्धी जानकारीमुलक रेडियो कार्यक्रम ।	३. रेडियो कान्तिपुर एफएम बाट प्रत्येक महिनाको पहिलो र तेस्रो सोमबार बिहान ७.३० देखि ८.०० बजे सम्म लगानीकर्ता प्रत्यक्ष संवाद कार्यक्रम । यस कार्यक्रममा सहभागी हुन इच्छुक लगानीकर्ताहरूले रेडियो कान्तिपुर (९६.१ मेघाहर्ज) को फोन नं. ०१-५५४१९०५, ५५४१९०६ मा सम्पर्क गर्न सक्नेछन् ।

बोर्डले प्रकाशन गर्दै आएको **SEBON Journal** अंक आठको लागि धितोपत्र बजार, वस्तु विनिमय बजार, वित्त बजार, मुद्रा बजार तथा समष्टिगत अर्थतन्त्रको विषयमा लेखिएको शोधमुलक लेख पठाउनुहुन अनुरोध गरिन्छ ।

लेख प्रेषित गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु:

- जर्नलको लागि प्रेषित लेख अन्यत्र कतै प्रकाशन नभएको तथा प्रकाशनको लागि उपलब्ध समेत नगराएको हुनुपर्नेछ ।
- लेख २०७६ फागुन मसान्तसम्ममा सम्ममा पठाइसक्नु पर्नेछ ।
- लेख अंग्रेजी भाषामा Times New Roman फन्ट, १२ फन्ट साइज, १.५ line spacing, देब्रे किनारामा १.५ इन्च मार्जिन, अन्यत्र किनारामा १ इन्च मार्जिन छोडिएको हुनुपर्नेछ ।
- लेखमा ३०० शब्द नबढ्ने गरी Abstract, छ शब्दसम्मको keyword, र Jel Classification उल्लेख हुनुपर्नेछ । लेख अधिकतम १०, ००० शब्दमा नबढ्ने गरी लेखिएको हुनुपर्नेछ ।
- लेखमा प्रयोग हुने Table / Figure हरूलाई छुट्टै पानामा प्रस्तुत गरी सोको शिर्षक दिइएको हुनुपर्नेछ ।
- लेखमा Referencing: American Psychological Association (APA) 6th Edition अनुसार भएको हुनुपर्नेछ ।
- लेखकले आफ्नो इमेल ठेगाना, आवद्ध संस्था र मोवाइल नं. लेख साथ उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- एक जना भन्दा बढी लेखक भएको लेखमा सम्पर्क लेखक प्रस्ट रुपमा उल्लेख गरिएको हुनुपर्नेछ ।
- अनुसन्धानको लागि कुनै प्रकारको आर्थिक सहायता प्राप्त भएको भए, उक्त तथ्य प्रष्ट रुपमा उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।
- लेख प्रकाशनसम्बन्धी अन्तिम अधिकार बोर्डमा रहने छ ।
- यस सम्बन्धमा थप जानकारीको लागि बोर्डको अनुसन्धान शाखामा सम्पर्क गर्न सकिने छ ।
- लेख पठाउने ठेगाना: Securities Board of Nepal, P.O.B. No. 9031, Jawalakhel, Lalitpur
- Email: research@sebon.gov.np

प्रमुख सल्लाहकार

श्री भिष्मराज ढुङ्गाना

सल्लाहकार

श्री परीष्टनाथ पौड्याल
श्री निरज गिरी

सम्पादक

डा. नवराज अधिकारी

सह सम्पादक

श्री नारायण प्रसाद शर्मा

सहायक सम्पादक

श्री रेवत श्रेष्ठ

प्रकाशक:

नेपाल धितोपत्र बोर्ड

पो.ब.नं.: ९०३१, जावलाखेल, ललितपुर, फोन: ०१-५५४१०५७, ५५५०५११, ५५४४०७६, ५५५५११६२

फ्याक्स: ०१- ५५४१०५८, टोल फ्रि नं.: १६६०-०१-४४४३३

वेबसाइट : <http://www.sebon.gov.np> ई-मेल: support@sebon.gov.np